УДК 631.1:65.012.34

Інтеграція ефективних логістичних рішень в агропромисловий комплекс

Іщенко Марія,
здобувачка вищої освіти спеціальності D3 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет
м.Миколаїв Україна

Анотація. *Агропромисловий сектор (АПС) становить одну з фундаментальних галузей народного господарства України. В умовах глобалізаційних процесів, посилення ринкової конкуренції та волатильності економічного середовища, особливої актуальності набуває раціональне управління наявними ресурсами. Одним із найважливіших чинників підвищення конкурентоспроможності суб'єктів аграрного бізнесу є імплементація інноваційних логістичних концепцій. З огляду на це, інтеграція ефективних логістичних рішень розглядається як суттєвий каталізатор зростання операційної ефективності та покращення фінансових показників суб'єктів господарювання*
Ключові слова: *АПС, глобалізація процесів, логістика, підприємства, аграрний бізнес, експорт, трейдер, інтеграція, агробізнес, Нібулон, агрохолдинги, збут,продукція.*

За думкою фахівців логістика відіграє ключову роль не лише в забезпеченні фізичної присутності підприємства. У ширшому розумінні цей термін охоплює одну з важливих сфер діяльності компанії, яка відповідає за організацію, планування та контроль процесів транспортування й переміщення готової продукції, її реалізації та доставки до кінцевих споживачів і партнерів. У цьому контексті логістика розглядається як елемент зовнішньоекономічної діяльності підприємств, що забезпечує ефективну взаємодію між виробником і зовнішніми контрагентами [1]. Логістика це провідник в аграрному бізнесі, саме вона забезпечує рух матеріальних цінностей – від первинного постачання сировини до фінальної дистрибуції готової продукції кінцевому споживачеві. Логістика є одним із факторів, що забезпечують підвищення результату функіювання підприємств АПС. Логістичний підхід це комплекс управління, що дозволяє з’єднати всі стадії (матеріальних, інформаційних, фанансових тощо) в одну систему та збереригти транспортування та переробку сільгоспродукціїї до споживача. Галузі, де закрилося найбільше компаній у 2023 році: транспорт і логістика, сільське господарство. У 2023 році найбільше закривалися компанії в сільськогосподарському секторі – 605 підприємств припинили свою діяльність, що становить рекордні 14,9% від усіх закритих компаній за цей період [2]. Варто відзначити, що ці галузі тісно пов’язані: ефективна логістика є критичною для транспортування сільскогосподарської продукціїї від виробника до ринка.

Отже, проблеми у трансопртно-логістричному секторі можуть посилювати кризу у сільскому господарстві. Недостатня ефективність доставки, великі витрати на перевезення та затримки роблять аграрні підприємства більш вразливими до закриття. Одним з вирішення є розвиток інфраструктури транспорту і логістки, підтримка аграріїв з оптимізації логістики, сприяти

диверсифікації, як виробництва, і каналів збуту для зниження ризиків закриття агрокомпаній. Припинення діяльності логістичних компаній поглиблює кризу в аграрному секторі. Відсутність стабільних транспортних рішень перешкоджає своєчасній доставці сільськогосподарської продукції на ринок, що призводить до значних фінансових збитків. Таким чином, спостерігається чітка взаємозалежність між цими двома галузями, де ослаблення однієї неминуче посилює проблеми іншої.

Трейдери сировинної сільгосп-продукції з елементами первинної переробки (№3)	– основа бізнесу – логістика та продаж сировинної сільгосппродукції; додатково – землеробство; – добре розвинена регіональна мережа закупівель та сильні знання ринку ключових сільськогосподарських культур; – контроль перевалки сільгоспкультур з допомогою елеваторів забезпечує послуги третім особам; – основа прибутку – націнка на сільгоспсировину	Нібулон

Аналіз українських агрохолдингів як вертикально-інтегрованих структур дав можливість виділити чотири типові моделі їх функціонування [3]. За допомогою таблиці про трейдерів ми можемо розглянути бізнес «Нібулон» його моделі вертикального-інтегрованих стриктур та основні характеристки. Трейдери сировинної сільгосппродукції є ключовим елементом аграрного бізнесу, оскільки їхня основна діяльність зосереджена на логістиці та продажу сировини, що дозволяє ефективно поєднувати виробництво та збут продукції. Ефективність трейдера сільськогосподарської продукціїї значною мірою залежить від його здатності глибоко аналізувати ринок ключових культур. Ці знання є фундаментом для прийняття виважених рішень щодо ціноутворення, вибору партнерів та побудови оптимальних логістичних ланцюжків. Основний дохід трейдерів формується за рахунок націнки на сировину, яка покриває витрати на логістику, зберігання та управління. Таким чином, успішна діяльність трейдерів залежить від поєднання логістичних навичок, управлінських компетенцій та знання ринку, що дозволяє мінімізувати ризики витрат та забезпечить стабільність агробізнесу. Вони виступають каталізатором інтеграції логістики та виробництва, підвищуючи ефективність сільськогосподарських підприємств і зміцнюючи їхню фінансову стійкість. Впровадження нових методів управління, оптимізація транспортних маршрутів та розвиток регіональних мереж роблять бізнес більш адаптивним до змін ринку. Отже ключові якості трейдерів – це поєднання логістики, знання ринку, управління прибутком, забезпечує стікий розвиток аграрного сектору.

Отже, для інтеграції ефективних логістичних рішень в агропромисловий комплекс України є критично важливою умовою підвищення операційної ефективності підприємств. Для українського агросектору важливо впроваджувати сучасні логістичні рішення. Вона пов’язує виробництво, перевезення та продаж, оптимузуючи витрати за зменшуючи втрати. Сучасні реалії агропродовольчої сфери в Україні характерезується високими логістичними ризиками: зростання тарифів, нестача складських потужностей,

сумнівний логістичний ланцюг тощо, ускладнюють експорт та внутрішній розподіл продукції. Ми зазначили, що у 2023 році транспорт та сільське господарство зазнали великих збитків, а 605 агропідприємств припинили роботу, що свідчить їх тісний зв'язок. Успішні вертикально інтегровані агрохолдинги, як «Нібулон», показують, що ефективна логістика, знання ринку – це запорука стабільності. Вони об'єднали виробництво та продаж, оптимізують маршрути, використовують цифрові технології та завчасно планують експорт. Таикмм чином логістика, в агропромисловому комплексі не просто забезпечує рух продукції, але й створює передумови для підвищення ефективності діяльності агропідприємства. Інтегроване застосування сучасних технологій є ключовим інструментом зміцнення аггрраного сектору України та удосконалення його конкурентоспроможності на внутрішньому й зовнішньому ринку.

Список використаних джерел:

1. Пилипенко Д.С. ВЗАЄМОДІЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ТА СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ. *Маркетинг та логістика в агробізнесі* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 10-11 квітня 2025 року). Київ : НУБіП. С.99-101. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u459/zbirnik_tez_mizhn_konf_mark._ta_logistika_v_agrobiznesi.pdf

2. Панченко В. А. Державне управління процесами евакуації та релокації бізнесу : монографія. Житомир : ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк»», 2024. 300 с.

3. Іжевський П. Г. Управління мережевою взаємодією підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Хмельницький : ТОВ «Тріада-М», 2018. 300 с.

Науковий керівник:
Довгаль О. В.,
доктор економічних наук, професорка,
завідувачка кафедри українознавства та суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет